

Retningslinjer for håndtering af elevers fravær i Aabenraa Kommunes skoler

I bekendtgørelse nr. 1063 af 24. oktober 2019 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen har Undervisningsministeren fastsat reglerne for håndtering af elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 39, stk. 3.

Nedenstående er en beskrivelse af, hvordan bekendtgørelsen udmøntes i praksis på folkeskolerne i Aabenraa Kommune, og udgør på den måde den overordnede ramme for håndtering af elevers fravær på Aabenraa Kommunes folkeskoler. Beskrivelsen rummer også henvisninger til Børne- og Undervisningsministeriets vejledning til bekendtgørelsen om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen.

Den første udgave af retningslinjerne blev udarbejdet i 2016 med udgangspunkt i den tidligere bekendtgørelse af 23. juni 2014. Nærværende retningslinjer er en opdateret udgave af disse retningslinjer med udgangspunkt i den gældende bekendtgørelse af 24. oktober 2019 og vejledningen til denne bekendtgørelse. Når der i nedenstående henvises til vejledningen, er det denne vejledning, der er tale om.

Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen	Udmøntning i praksis
<p>§ 1. <i>En elevs udeblivelse fra undervisningen i folkeskolen registreres som ulovligt fravær, medmindre der er tale om fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende, jf. § 2, eller fravær på grund af ekstraordinær frihed, jf. § 3.</i></p> <p><i>Stk. 2. Fravær er ulovligt, hvis elevens forældre har undladt at underrette skolens leder om fraværsårsagen senest samme dag eller i helt særlige tilfælde i rimelig tid derefter.</i></p> <p><i>Stk. 3. Fravær er ulovligt, hvis elevens forældre har undladt at efterkomme skolelederens eventuelle anmodning om en lægeattest, jf. folkeskolelovens § 39, stk. 2, 2. pkt.</i></p>	<p><u>Tre typer af fravær</u> Fravær omfatter i denne sammenhæng:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulovligt fravær. • Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende, jf. bekendtgørelsens § 2. • Fravær på grund af ekstraordinær frihed, jf. bekendtgørelsens § 3. <p><u>Forældrenes orientering om fravær</u> Jf. folkeskolelovens § 39, stk. 2 skal forældre personligt eller skriftligt give skolen besked om grunden til en elevs fravær. Jf. vejledningens side 2 bør forældrene som helt klart udgangspunkt underrette skolen senest 3 dage efter, at fraværet har fundet sted. Ellers vil fraværet som udgangspunkt skulle registreres som ulovligt fravær. Forældrene kan i særlige tilfælde underrette om fraværsårsagen i rimelig tid derefter, hvis de med god grund har været forhindret i at underrette, f.eks. hvis barnet er blevet akut indlagt eller lignende. Hvad rimelig tid er baseres på en konkret vurdering, men det</p>

bør som det klare udgangspunkt ikke være mere end en uge, efter fraværet har fundet sted.

§ 2.

Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende foreligger, når en elev på grund af smittefare eller af hensyn til elevens sundhed eller velfærd ikke kan møde frem til undervisningen.

Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende

Jf. vejledningens side 3 omfatter betegnelsen 'funktionsnedsættelse eller lignende' både konkrete diagnoser eller funktionsnedsættelse som f.eks. autisme, ADHD, hjerneskade eller bevægehandicap og psykiske/socialt udfordringer som fx spiseforstyrrelser, angst og selvskaade. Sygefravær omfatter også nødvendige tandlæge- og lægebesøg.

Jf. vejledningens side 3 er det væsentligt, at fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende registreres, således at skolelederen kan forholde sig til sygefraværet på skolen i trivselsmæssig henseende. Registreringen har også betydning for skolens forpligtelse til at tage stilling til, om der skal iværksættes sygeundervisning for eleverne, hvilket indtræffer senest efter 15 fraværsdage. Længerevarende fravær på grund af elevens diagnose, funktionsnedsættelse eller lignende bør ifølge vejledningen også give anledning til overvejelser om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte nye eller supplerende støtteforanstaltninger i undervisningen, som kan understøtte eleven i at genoptage skolegangen. Endelig kan et højt fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende efter omstændighederne være bekymrende og en indikation på, at eleven mistrives, i hvilken situation skolen efter en konkret vurdering kan have pligt til at underrette kommunens socialforvaltning herom, jf. den skærpede underretningspligt efter servicelovens § 153.

Lægeerklæring

Jf. folkeskolelovens § 39, stk. 2 kan skolens leder ved sygefravær af mere end to ugers varighed forlange lægeattest herfor.

Jf. § 1, stk. 3 og vejledningens side 2 skal

fraværet registres som ulovligt fravær, hvis elevens forældre undlader at efterkomme skolelederens anmodning om en lægeattest.

§ 3.

Skolelederen kan i ganske særlige tilfælde tillade fravær i form af ekstraordinær frihed. Tilladelse til ekstraordinær frihed sker på grundlag af en konkret vurdering af den pågældende elevs behov for at holde fri sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som fraværet vil indebære for eleven og for klassen.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om ekstraordinær frihed skal tillades efter stk. 1, skal særligt lægges vægt på, om fraværet ud fra en konkret vurdering har negativ betydning for

- 1) elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder,*
- 2) elevens motivation og læringsparathed,*
- 3) elevens alsidige udvikling eller*
- 4) andre elevers tilegnelse af kundskaber og færdigheder.*

Stk. 3. Ved vurderingen af, om ekstraordinær frihed skal tillades efter stk. 1, skal der anlægges en restriktiv vurdering og navnlig udvises tilbageholdenhed, hvis eleven inden for det seneste år har haft fravær af større omfang.

Stk. 4. Tilladelse til ekstraordinær frihed gives efter forudgående ansøgning eller i helt særlige tilfælde efter ansøgning indgivet i rimelig tid efter, at fraværet har fundet sted.

Afgørelse om ekstraordinær frihed

Afgørelse om ekstraordinær frihed træffes af skolelederen. Skolelederen kan vælge at uddelegere beslutningskompetencen til en afdelingsleder på skolen.

Skolelederen eller afdelingslederen skal sikre skriftlighed og dokumentation ved afgørelse om ekstraordinær frihed. Skolen afgør selv, hvorledes dokumentationen skal udformes og kommunikeres.

Hvis det ønskes, kan skema til anmodning om tilladelse til at holde ekstraordinært fri fra skole anvendes (se bilag 1).

Jf. vejledningens side 5 er skolelederens tilladelse til eller afslag på en ansøgning om ekstraordinær frihed en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, hvorfor forvaltningslovens regler om blandt andet partshøring og begrundelse gælder.

Jf. vejledningens side 4 gives ekstraordinær frihed typisk i forbindelse med særlige begivenheder af betydning for familien og eleven, eller når elevens forældre ønsker at tage eleven med på ferie uden for almindelige ferieperioder.

Jf. vejledningens side 4 vil der ved vurderingen af, hvornår der skal gives tilladelse til ekstraordinær frihed, være forskel på, om eleven skal på ferie, eller om eleven skal noget andet, som er væsentligt for dennes udvikling i øvrigt.

Samtidig skal skolelederen også tage højde for, at konsekvenserne af et afbræk i undervisningen vil være forskellige på grund af elevernes forskellige behov.

Jf. vejledningens side 4 skal skolelederen ved den konkrete vurdering tage udgangspunkt i den enkelte elevs situation. Der skal lægges særligt vægt på, om fra-

været har negativ betydning for:

- 1) Elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder: f.eks. om eleven i forvejen har faglige udfordringer, som et fravær vil kunne forværre.
- 2) Elevens motivation og lærings-parathed: f.eks. om eleven i forvejen ikke er motiveret for skolen og et fravær skønnes at bestyrke den manglende motivation.
- 3) Elevens alsidige udvikling: f.eks. hvad fraværet vil betyde for elevens sociale relationer, samarbejdsevner og almen dannelses.
- 4) Andre elevers kundskaber og færdigheder: Hensynet til klassen er især relevant at overveje i særlige perioder, hvor det er væsentligt, at alle elever er til stede, f.eks. i forbindelse med afviklingen af projektopgaven, en lejr tur eller lignende.

Jf. vejledningens side 4 er det forældrenes ansvar, at eleven kan følge med i undervisningen efter afholdt ekstraordinær frihed. Skole og forældre kan aftale nærmere, hvordan dette sikres. Skolens leder kan afvise at give tilladelse til ekstraordinær frihed, hvis det vurderes, at der vil være et behov for, at skolen skal iværksætte supplerende undervisning efter den afholdte ekstraordinære frihed.

Jf. vejledningens side 5 vil der kun i helt særlige tilfælde kunne gives tilladelse til ekstraordinær frihed, efter at fraværet har fundet sted. I så fald skal ansøgningen indgives i rimelig tid efter, at fraværet har fundet sted. Hvad rimelig tid er baseres på en konkret vurdering, men det bør som helt klart udgangspunkt ikke være mere end 3 skoledage.

Jf. vejledningens side 5 vil skolelederen på baggrund af forældrenes forudgående ansøgning herom kunne give tilladelse til

ekstraordinær frihed, som kun strækker sig over dele af skoledagen.

På vejledningens side 5 kan der læses nærmere om tilladelse til ekstraordinær frihed i forbindelse med ophold på f.eks. julemærkehjem eller anden institution.

§ 4.

Skolelederen sikrer, at elevernes fravær noteres dagligt ved skoledagens begyndelse. For elever i 7.-10. klasse noteres elevernes fravær tillige dagligt ved skoledagens afslutning. Skolelederen fastsætter nærmere retningslinjer for notering og registrering af fravær for elever, der kommer for sent eller forlader skolen før skoledagens afslutning.

Stk. 2. For elever, der noteres fraværende ved skoledagens begyndelse, registreres ulovligt fravær som dagsfravær. For elever i 7.-10. klasse, der er til stede ved noteringen ved skoledagens begyndelse, men fraværende ved noteringen ved skoledagens afslutning, registreres ulovligt fravær som halvdagsfravær.

Stk. 3. Skolelederen fastsætter nærmere retningslinjer for registrering af elevens fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende og fravær i form af ekstraordinær frihed.

Stk. 4. Fravær registreres senest en uge efter, at det har fundet sted, i et elektronisk system, som er tilgængeligt for kommunalbestyrelsen, med angivelse af, om der er tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær i form af ekstraordinær frihed.

Stk. 5. For elever i de regionale undervisningstilbud registreres fravær senest en uge efter, at det har fundet sted, i et elektronisk system, som er tilgængeligt for regionsrådet, med angivelse af, om der er

Forskel på notering og registrering af fravær

Jf. vejledningens side 5 skelnes der mellem notering og registrering af fravær. Notering vedrører den faktiske konstatering af elevens tilstedeværelse på et bestemt tidspunkt, mens registreringen foregår i det elevadministrative system og danner grundlag for opgørelsen af elevernes procentuelle fravær.

Notering af fravær

Jf. vejledningens side 5 skal notering finde sted ved skoledagens begyndelse, hvilket som udgangspunkt bør være under første lektion.

Skolelederen kan beslutte, hvornår notering mere præcist skal finde sted.

For 0.-6. årgang noteres elevens fravær dagligt.

For 7.-10. årgang noteres elevens fravær i hver lektion.

Jf. vejledningens side 6 er det op til skolelederen at beslutte, hvordan fravær skal noteres, når skolen f.eks. afholder temauger, fagdage, udflugter eller lejrter.

Registrering af fravær

Jf. vejledningens side 6 afsluttes selve registreringen af fravær senest en uge, efter fraværet har fundet sted, med angivelse af, om der er tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær på grund af ekstraordinær frihed.

En elevs fravær skal registreres, uanset hvor længe eleven har været fraværende.

tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær i form af ekstraordinær frihed.

Jf. vejledningens side 7-8 fastsætter skolelederen nærmere retningslinjer for registrering af fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende og ekstraordinær frihed og for notering og registrering af fravær for elever, der kommer for sent eller forlader skolen før skoledagens afslutning. På vejledningens side 8 kan der læses nærmere om registrering af fravær for elever, der kommer for sent.

Jf. vejledningens side 8 skal fejlregistrering af fravær korrigeres senest med udgangen af et kvartal.

Kvartalsvis orientering til Børne- og Uddannelsesudvalget

Månedligt trækker forvaltningen fraværsoplysninger. Børne og Uddannelsesudvalget orienteres kvartalsvis om fraværet i kommunens skoler.

§ 5.

I tilfælde af en elevs ulovlige fravær retter skolens leder straks henvendelse til elevens forældre, med henblik på at afdække årsagen til fraværet.

Stk. 2. Skolelederen søger i samarbejde med elevens forældre og eleven selv at bringe fraværet til ophør så hurtigt som muligt. Skolens leder inddrager i fornøden udstrækning sagkyndig bistand, herunder pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Afdækning af årsag til ulovligt fravær

Skolelederen tager samme dag eller senest efter 5 skoledage kontakt til forældrene og afdækker indledningsvis årsagerne til fraværet.

Hvis fraværet skyldes, at eleven har svært ved følge med i undervisningen eller har problemer med andre elever eller skolens personale, skal skolens leder så hurtigt som muligt og inden 5 skoledage i samarbejde med eleven og forældrene kortlægge problemerne og udarbejde løsningsforslag.

Ved ulovligt fravær af længere tids varighed skal skolelederen tage stilling til evt. supplerende undervisning, inddragelse af fraværskonsulent og specialpædagogisk bistand. Skolens leder skal inden 10 skoledage igangsætte arbejdet med en konkret handleplan.

Ved ulovligt fravær af længere tids varighed, som ikke kan løses via supplerende

undervisning eller specialpædagogisk bistand, inddrages pædagogisk-psykologisk rådgivning, UU/Ungeindsatsen med flere. Kan der ikke findes løsninger på baggrund af disse tiltag, skal skolen indsende en underretning til Børn og Familie og i øvrigt om nødvendigt inddrage forvaltningen.

§ 6.

Skolens leder underretter kommunalbestyrelsen, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, jf. § 153, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 2. Skolens leder orienterer elevens forældre om konsekvenserne efter reglerne i § 153, stk. 2, og § 155 c i lov om social service af fravær på 15 pct. i et kvartal, når en elev har ulovligt fravær på 10 pct. eller derover inden for ét kvartal.

Underretning

Underretningen indsendes via Aabenraa Kommunes hjemmeside. Skolerne kan her gøre brug af skabelon for underretning om ulovligt fravær (se bilag 2).

Når kommunen modtager en underretning om, at en elev har ulovligt fravær på 15 % eller derover inden for ét kvartal, skal kommunen træffe afgørelse om, at børne- og ungeydelsen skal standses for ét kvartal, jf. servicelovens § 155 c. Inden der træffes afgørelse, skal både forældre og eleven partshøres over kommunens oplysninger om det ulovlige fravær. Børn og Familie er ansvarlig for partshøring af forældre og elev og træffer afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen.

Jf. vejledningens side 9 er en afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen gældende for ét kvartal, og den kan ikke forlænges. En ny afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen kræver således, at kommunen modtager en ny underretning herom.

Advisering af forældre

Jf. vejledningens side 9 skal skolelederen orientere forældrene og varsle om de mulige økonomiske sanktioner, når en elev har et ulovligt fravær på 10 % eller derover inden for ét kvartal, således at forældrene får mulighed for at samarbejde med skolen om at sikre, at eleven møder til undervisningen, inden de mister børne- og ungeydelsen.

Skolen bør dog være gået i dialog med

forældrene og eleven om fraværet lang tid før, eleven når 10 % ulovligt fravær, jf. bekendtgørelsens § 5.

Hvordan advisering af forældrene skal ske, afhænger af lokal beslutning. Det vil være hensigtsmæssigt at inddrage skolebestyrelsen i fastlæggelsen af, hvordan advisering skal finde sted.

Ophold i udlandet

Jf. vejledningens side 9 skal skolen give Udbetaling Danmark besked, hvis skolen får oplysning om, at en elev opholder sig eller kan formodes at opholde sig i udlandet, jf. § 25 i bekendtgørelse om børne- og ungeydelsen. Det skal ske senest, når en elev har været fraværende i en uge, herunder hvis en elev ikke er mødt i skole den første uge efter sommerferiens afslutning – medmindre fraværet skyldes sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær på grund af ekstraordinær frihed.

§ 7.

Forældrenes rettigheder og pligter efter denne bekendtgørelse tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven, eller den, der faktisk sørger for barnet, jf. folkeskolelovens § 35.

§ 8.

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 696 af 23. juni 2014 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen ophæves.

Bekendtgørelsens ikrafttræden

Bekendtgørelsen trådte i kraft i 1. januar 2020.

Bilag

- Bilag 1: Skema til anmodning om tilladelse til at holde ekstraordinært fri fra skole.
- Bilag 2: Skabelon for underretning om ulovligt fravær.
- Bilag 3: Indsats overfor elever uden aktuelt skoletilbud.